

DÜŞÜN VE SANAT DERGİSİ

Veysel GÜLTAŞ

İsmail BEYDEMİR

Osman GÜLER

Nuri ONAT

Mehmet Ali BİLİR

Mehmet ORHAN

Sultan NEBAHAT

Celal YALÇIN

ŞEREF YALÇIN

Fevzi ŞENER

Martı ALTUNAY

6/94

ÜYE AİDAT BORÇLULARI
(31-12-1993'e kadar)

2) İbrahim Ögünç	240.000.-TL	67) Fatih Aydoğmuş	260.000.-TL
8) Ahmet Demirkol	120.000.-TL	68) Necla Karadaş	250.000.-TL
16) Metin Keleştimur	240.000.-TL	70) Selahattin Deniz	260.000.-TL
17) Ömer Lütfi Yaşar	240.000.-TL	71) Aysel Gençosmanoğlu	120.000.-TL
23) Mustafa Baltacı	290.000.-TL	73) Mehmet Atalay	280.000.-TL
24) Muammer Karakaş	240.000.-TL	74) Mehmet Orhan	240.000.-TL
25) Mustafa S. Beşe	240.000.-TL	75) Vaize Ögünç	250.000.-TL
26) Fikret Tayaz	240.000.-TL	76) Ali İkinci	120.000.-TL
27) Müberra Sübenman	240.000.-TL	79) Mustafa Dirlik	240.000.-TL
28) Kemal Niksarlı	200.000.-TL	86) Vedat Gündüz	280.000.-TL
29) Fulya Çakar	240.000.-TL	87) Ali Rıza Solak	260.000.-TL
30) Savaş Aslan	240.000.-TL	88) Recep Budak	260.000.-TL
31) Aydın Özben	240.000.-TL	89) Hulusi Ersoy	260.000.-TL
33) Oktay Gençosmanoğlu	180.000.-TL	90) Ömer Demirkol	250.000.-TL
39) M.Turgut İkinci	160.000.-TL	91) Mustafa Özdem	220.000.-TL
44) Mehmet Özan	230.000.-TL	92) Kadir Kapusuz	260.000.-TL
45) Fehmi Yazgın	240.000.-TL	93) İsmail Kaya	260.000.-TL
46) Osman Canyılmaz	240.000.-TL	94) Mehmet Yazgın	260.000.-TL
47) İbrahim H.Akbaş	120.000.-TL	95) Sadi Bilgin	210.000.-TL
50) Hüsamettin Özer	270.000.-TL	96) A.Halim Özer	120.000.-TL
52) Saliha Yurtkulu	260.000.-TL	98) Sinan Yandımata	240.000.-TL
53) Hüseyin Çelik	280.000.-TL	99) Nadir Yılmaz	130.000.-TL
54) Mustafa Çelik	280.000.-TL	101) Hüseyin Kasım Gündüz	120.000.-TL
57) Bedir Özer	180.000.-TL	103) İrfan Niksarlı	60.000.-TL
58) Mehmet Kılıç	240.000.-TL	105) Mustafa Kılıç	180.000.-TL
60) Gürbüz Yavuz	140.000.-TL	106) Cafer Tayyar Özden	180.000.-TL
61) Fikri Özer	190.000.-TL	107) Hilmi Taşoğlu	180.000.-TL
64) Ali Naci Kurtkaya	240.000.-TL	110) Caner Öztürk	120.000.-TL
66) Burçin Yandımata	240.000.-TL	111) Şaziye Çağlayan	120.000.-TL

DUYURU

Üye aidatlarını bir ay içerisinde ödemeyenler üyelikten düşecektir.

DERGİ BAĞIŞLARININ 300.000.-TL.

OLARAK GÖNDERİLMESİ DUYURULUR.

agın

DÜŞÜN ve SANAT
DERGİSİ MUHABİRLERİ

İsmail BEYDEMİR
Gürrol KORKMAZ
İ.Cengiz YÜCEL
H.Cüneyt ÖZKUL
Rahmi SERTAS

Agın
Malatya
İzmir
Ankara
Elaazig

Sahibi
AĞIN Kültür ve Dayanışma Derneği
Adına

Dr. VÂKİF ÖZKUL

*

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
MUAMMER NİKSARLI

*

Yazı Kurulu

Nihat ASYALI

Dr.Vâkîf ÖZKUL

Nihat İSPİR

Rüştü ASYALI

Muammer NİKSARLI

Zafer GENÇAYDIN

*

Teknik Yönetmen

Taner BERİKMAN

*

Yazışma Adresi
Necatibey Cad.Uysal Apt. No: 20/16
Tel: 230 11 54 06430-ANKARA

*

PTT 101843 NOLU
Çek Hesabı

*

Gönderilen yazılar yayınlansın
yayınlanmasın iade edilmez ve telif
ücreti ödenmez
Bu dergide yayınlanan yazılardaki
fikirler yazarlarına aittir.

*

DERGİMİZ AYDA BİR ÇIKAR

Yıl: 4 Sayı: 34

HAZİRAN-1994

Dizgi: Mes-pa Dizgi - 230 84 71
Baskı: Alp Mat.San.Ltd.Şti - 231 33 81

*

Kapak:
Zafer GENÇAYDIN Koleksiyonundan

GÜN UYANMA ZAMANIDIR

Atatürk'le başlayan ulusal kurtuluş savaşından önce tarih boyunca biz Türkler, batılı tarihçi Conte Gobnau'nun moğol ırkına benzettiği aşağılık bir ırk, kimi islâm düşünürlerinin islâm'a felaket getiren bir ırk gibi gösterdikleri ve günümüz dünyasında da "kara bıyıklı türkler" olarak tanındık. Neyzen Tevfik'in "Kendi mülkünde garîbâne dilendin din için/Pek fedekârane yandın bir Kureyşî kin için" dizelerindeki gibi, kendi kimliğimizden uzakta, düşünce ufkumuzu daraltarak, beynimizi skolastik düşünceye ipotekleyip hep dilendik tarih boyunca.

Aymazlık öyle noktalara gelmişti ki Cumhuriyet döneminden önce yenileşme hareketleri karşısında kimi aydınlarımızın "Arabinkini Arap'a, Acemininkini Acem'e, Batınlıkını Batı'ya geri verirsek bize uzun kollu bir Buhara hırkasından başka bir şey kalmaz" sözüyle aşağılık kompleksi içinde kıvrandık.

Bugün bile güncelliğinden birşey kaybetmeyen aydın cesaretsizliğinin ve ihanetinin yaşandığı Tanzimat döneminin özgürlük şairi Namık Kemal'in "Muini zalimin dünyada erbab-ı denaettir/Köpektir zevk alan sayyad-ı bî insafa hizmetten" sözlerine bile kulak tıkadık.

Ulusal kurtuluş savaşına "Bağımsızlık benim karakterimdir" diye başlayan Atatürk önce ulusal tarih anlayışıyla ümmet toplumu anlayışını dize getirmiş, akli inancın önüne koyup, ulusal kimliğimizi bilince çıkarmıştır. Toplumsal yapıdaki geri kalmışlık zincirinin halkalarının en önemli engeli olan sistemleri bir bir kırıp, şeriat düşüncesinin karşısına öğretim birliği

yasasını getirmesi, aydınlanmanın öncüsü köy enstitüleri ile halk evlerinin açılması, ulusal kimliğin önemli ögesi sayılan dil ve tarih kurumlarının açılması bu hareketin önemli halkaları idi. Kadın insanımız toplumsal kalkınmanın vazgeçilmez ögesi oldu. Bugünlerde televizyonda gösterilen "Kurtuluş" dizisinde izlediğimiz gibi eğitim sorunlarının görüşüldüğü Meclis'te cepheye gidilmesi gerektiğini söyleyen arkadaşlarına Atatürk'ün ondan daha önemli bir işi olduğunu belirtip Meclis'te ayrı yerde oturan kadınlar için erkeklere dönüp "Efendiler! Sizin kadınlardan mı şüpheniz var, yoksa kendinizden mi!" demesi kadına verdiği değeri göstermektedir. Kadının yanına alamayan, onun yaratıcılığını paylaşmayan, onu karanlıklara iten bir ulusun bırakınız çağdaş bir ülke seviyesine çıkmayı, ulusal bir kimlik bile kazanamayacağını çok iyi biliyordu.

Bugün bu devrimlerin neresindeyiz? Nerden nereye geldik! Ülkeyi yönetenler, çirkin politika uğruna, kutsal din duygularını köşesinden alıp, politikanın içine soktular. Bilim yoluyla çağı yakalamak isteyen köy enstitülerini gerçek dışı suçlamalarla, çıkarıcıların, din bezirganlarının kışkırtmasıyla kapattılar. Ulusal dilimizin yüzakı Atatürk'ün kalıtı Türk Dil ve Tarih kurumlarını hukuk dışı yöntemlerle kaldırıp dilimizi yabancı dillerin işgali altına soktular. O da yetmedi ümmetçiliğin, karanlık düşüncenin panzehiri olan halk evlerini kapattılar. Çıkar çevreleri günü kurtarmak adına olanlara göz yumdular. Giderek kendi dünyevi hırsları uğruna çarpık, çağdaşıktan uzak liberalizmin temsilcileri ve haris düşünceli sosyal demokratları kent

varoşlarında biriken milyonlarca insanımızın yeniden varolma ve insanca bir yaşamı kucaklama feryatlarına aldırmayıp, o insanları başınızın çaresine bakın dercesine bağınazlığın, karanlığın, din tacirlerinin kucağına attılar. Kendi çocuklarını dolara endeksli yabancı okullarda yetiştirirken, ulusumuzun insanlarına da sistemi sorgulamayan, herşeyi Tanrı'dan bilen, kaderine razı olabilecek düşünceyi besleyen gereğinden fazla açılan imam hatip okullarına gönderdiler.

Her ağacın kurdu nasıl ki özünden ise, ülkeyi yönetenlerde bu eğitim kuruluşlarından çıkanların, demokrasi içinde, demokrasiyi içine sindiremeyen, laikliğin temel ilkesi olan sevgi hoşgörü kavramlarını benimsemeyen, demokrasiyi kendi inancını yaşama geçirmek için paravan olarak kullanan onbinlerce insanın bu ülkeyi yarın karanlığa sürükleyeceklerini hiçi görmediler. Bunun yanında şeriatın ayak sesleri duyuldukça, aydın geçinen bazı aymazlar, içinde bulundukları sistemle bütünleşerek bu gelişmeyi demokrasinin gereği sayıp, karameti kendinden menkul, yeni birşey bulmuşçasına ikinci cumhuriyet çığırkanlığı yaptılar. Acaba ülke karanlığa gömüldüğünde de bu kez ikinci Atatürk çığırkanlığı yapacaklar mı? Hiç sanmıyorum! Çünkü ikinci bir Atatürk asla gelmeyecektir. Ama bugün görmekteyiz ki Atatürk'e ve demokrasimize saldırılar yoğunlaştıkça, altlarındaki zeminin kaymakta olduğunu gördüklerinde de Atatürk posterleri dağıtıp, yakalarına Atatürk rozetleri takıp, mozelesi önünde saygı duruşunda bulunmakla durumun kurtarılacağı zannedilmektedir.

Her söylemde "Laiklik din düşmanlığı değildir" sözüyle sanki laiklik din düşmanlığıymış gibi, şeriat özlemcileri mağdur edilmiş gibi bir düşünce geliştirilmektedir. Laiklik din ve devlet temelinde düşünce, inanç, siyaset ve ibadeti birbirinden ayıran, kim olursa olsun kimsenin kimse üzerinde egemenlik kurmasını engelleyen, göksel irade yerine ulusal iradeyi yaşama geçirmek isteyen bir kavramdır. İnsan haysiyet ve onurunun içinde yeşerdiği, insanı erdem sahibi yapan, sevgi ve hoşgörüyü yeşerten lakilik düşüncesi demokrasilerin vazgeçilmez kuralıdır. Laiklik olmadan toplumun ilerleyemeyeceğini, toplumun karanlıklar dünyasında kalacağını, Anadolu insanının "yüzyıllar süren uykusundan" uyanamayacağını bildiği içindir ki Atatürk, devrimlerinin tepe noktasına laiklik anıtını yerleştirmiştir. Ülkemizin geleceği için kimse karanlığa davetiye çıkaramaz. Doğanın bize sunduğu akıl kimse zincire vuramaz. Tanrı bize akıl vermiştir. Karınlığı çoğaltalım diye değil, etrafımızı aydınlatalım, insan sevgisini çoğaltalım diye vermiştir. Ne yazık ki şeriatı savunanların feneri ışık sızdırmıyor. Sızdıramaz da. Çünkü gelecek geçmişin karanlığı üzerine kurulamaz. Cumhuriyet döneminin değerli adalet bakanlarından Mahmut Esat Bozkurt Ankara Hukuk mektebinin açılışındaki 5.11.1925 günlü bugünüme ışık tutan tarihi konuşmasında şöyle diyordu: "...Ulusların dünya işlerini, akıl ve mantık dışında yalnız vicdanlarda kalması gereken din ile din tehdidi ile yürütmeye olanak varmadır. Böyle sakat ve yanlış esaslara, Türk ulusu gibi büyük bir ulusun yazgısı yirminci yüzyıl ortasında yönetilebilir mi? Ayıp ve günah değil midir? Bugün, büyük devrim liderimizin gösterdiği yolda yürümeyi çok şerefli ve çok verimli bir esas olarak kabul eden

Ankara Hukuk mektebi, geçmişten devralınmış ilkeleri tarihe bıraktı. "Dedi" ki, "Dediler" ki, ile değil, "diyorum" ki, özellikle "Türk olarak, insan olarak, bilinçle, anlayışla diyorum ve düşünüyorum ki" prensibini kendine ilke edinmiş bulunuyor. O'nun yol göstericiliği ile "Dedi ki" yi bıraktık, "Diyoruz ki" yi kabul ettik. Yani bilinçle yürüyoruz, düşünuyoruz." (1)

Siz liberaller. Siz sosyal demokratlar. Siz aydınlar. Siz kadınlar. Siz üreten insanlar. Siz gençler. Siz Atatürk'çüler. Siz inancı temiz gerçek dindarlar. Siz hukukçular, öğretmenler, memurlar. Ve siz Anadolu'nun, yurdumuzun sağduyulu insanları... Şeriat'ta din ve devlet, saygın yazar İlhan Arsel'in dediği gibi "yapışık kardeşler" gibidir. Biri birinden ayrılmazlar. Bu düzen öyle bir düzen ki, çocuklarımıza şarkı söylemeyi, o gelişme çağındaki kızlarımıza uçurtma uçurmayı bile yasaklar. Bu düzen öyle bir düzen ki, zavallı beyninin kıvrımları arasında kadını cinsellik olarak algıladığı için, kara çarşafı altında kaba eti seçilen bir kadına sokağa çıkmayı bile yasaklar. Ve bu rejim geldiğinde de ulusal kimliğimizi, insan haysiyet ve onurumuzu yok edecektir. Yarını kucaklamak, çocuklarımıza gönençli bir ülke bırakmak istiyorsak bugünden sorgulamalıyız herşeyi. Ne zaman mı? Hemen şimdi.

Gün uyanma zamanıdır. Gün toparlanma zamanıdır. Gün Atatürk'çülüğü bilince çıkarma zamanıdır. Gün demokrasiyi ve laikliği belli kesimlerin bekçiliğine bırakmadan, kendimizi suskunluğa terketmeden birey olarak, toplum olarak, sivil örgütler olarak yaşama geçirme zamanıdır.

Yoksa çok, ama çok yazık olur ülkemize..

(1) Ceride-i Adliye;Yıl:3, Sayı 27, Sh.1552/1554

Veysel GÜLTAŞ

AĞIN DESTANI

AĞIN'dan gelir sesim, merhaba hepinize,
Biraz da dertleşelim, yanaşalım diz dize.
Bir destanımız da var, nedir okuyup görek,
Hemi özlem giderek, hem AĞIN çarpsın yürek.
AĞIN'a sevgimizi, arıtp paklayalım.
Göğsümüzü gererek, sılayı koklayalım.
Yan yatmış OSMANBAŞI- yandan bakar AĞIN'a,
Kakut sokmuş HEKAMAT, gamzeli yanağına.
Kel ve çıplak tepeler, için için sızlanır,
Ağaç diken dostunu, unutmaz, iyi tanır.
Bu adların en ilki, SADİ KAPISIZ dostu,
Kaymakam HURŞİT KUŞ'da, yerine serdi postu.
HOP üstünden gün ışıır, ALUŞAĞI'na vurur,
Gülümser acı, acı, FELLAHLAR karşı durur.
İnce ince yel eser, ÇELEBİ DERESİ'nden,
Çok yerde durulmuşor, kargaların sesinden.
Lağım lar kirletiyor, HAKUGA sularını,
Pis koku kaçırıyor, sabah uykularını.
ANDİRİ deresinden, ceviz toplanmaz oldu,
Pırıl pırıl suların, içine pislik doldu.
Bir lağım sorunu var, yıllardır sürüp gider,
Devirmeci domuzlar, bağ bahçe harap eder.
Biz bu sıkıntıları, AĞIN'da koyup uçtuk,
Daha bir çok dertlerle, yanımıza kavuştuk.
Anlatalım da görün; şimdi AĞIN ne olmuş,
Bir de sizler göresiz, yüzümüz nasıl solmuş.
Bir yandan iç göç derdi, bir yanda bakımsızlık,
İçimize tak dedi, yıktı bizi yalnızlık.
Ağın'da oturmayan, bilemez derdimizi,
Söyleşelim de görün, haklı bulursuz bizi.
Bir şenlikli yöreydik, biz kaldık gecelerde,
Otuz iki köy idik, bakın şimdi ne nerde?
Dolaşıp bir bakalım, köylerimizi tek tek,
Dertlerle güzellikler, olsun birlikte petek.
LOLLAR'ın mezarlıktan, yolu tutup giderim,
Yaya dolaşalım da, iyi görelim derim.
Geldik VAHŞEN başına, maya söyle bu düzde,
TANUSA'sız yer yeüm, BAHCEYİK önümüzde.
Burası harap KÜŞNE anı kokar taşları,
KİLİSE PAHARTyla, bakımsız ağaçları.

İşte bu yeni ZALBAR, gölden yukarı çıkmış,
BODANA'yı ORMAN'ı, baraj karnına tıkmış.
HÜNÜ yalı köy olmuş, gözlüyor GARASAR'ı,
ÇAY'lar, MATİK yok olmuş, unutmaz bu hasarı.
Bura namılı GIRANI, önü güneye dönük,
Tarihi kalıntı çok, hepsi suya gömük.
HASGİNİ veran olmuş GÜCÜ'yü gözlemekte,
Ben bir şenlikli köydüm, öksüz kaldım demekte.
Sola döndük ve geldik, PUL köyü bak burada,
Yöre köyler içinde, en çok insan orada.
PAYAMLU tarihiyle, yerli yerinde karar,
İçecek suyu yoktur, derdine derman arar.
Susuz HAVNA'dan geçip, düzüne indik çayın,
YABANLU'lar karşıdan, der bizi ayrı sayın.
Bu sese kulak verip, bakalım neden niçin?
Yaya altı saat yol, AĞIN'a gelmek için.
Karşıda yolsuz, yalnız, tam dokuz köyümüz var,
AĞIN uzak kalınca, bir başka ilçe arar.
MINEYİK'le HÖRENEK, ayrıldı öte geçe,
Bu dokuz köy de gitse, AĞIN kalır mı ilçe?
Konuya böyle bakıp, olanak arayalım,
Buralarda neler var, dikkatle tarayalım.
HAVNA önünde amyant, karşı demir yatağı,
Buraya köprü ve yol, yakar iki ocağı.
GARAMAĞRA köprüsü, bu işlere yetmez ki,
Hem de çok para ister, ödemekle bitmez ki.
Oysa İLANGAZI'ye, bir çay köprüsü yeter,
Hem karşı köyler geçer, hem bu madenler tüter.
Kırk kırkbeş kilometre, kısalır EĞİN yolu,
İster güneye gitsin, ister batıda bolu.
ARAPGİR'in yolu da, burdan yukarı çıkar,
DIŞTIRİK bakım evi, başka yollara bakar.
Yeni bir haber de var, programa alınmış.
ONAR'dan çaya bir yol, ilkesine varılmış.
MALATYA KÖY İŞLERİ, ONAR'ı çaya bağlar,
FEVZİ ŞENER hemşerim, gerçekleştirmeyi sağlar.
Arazinin zor yeri, zaten çaydan ONAR'a.
Diğer yerler önemsiz, bizi düşürmez dara.
Yeni yolla bağlanır, SELAMLI-ONAR bize,
İlçemiz çok şenlenir, bir kez düşünsenize.
Otuz yıldır tutturduk, GARAMAĞARA diye,
Bu slogan tutmadı, yararsız ısrar niye?

MALATYA-EĞİN yolu, geçmez ise AĞIN'dan,
Bize köprü yapmazlar, GARAMAĞRA dağından.
Bu bağlantı olmadı, ağır bası ARAPYER,
Burada bize düşen, aramak bir başka yer.
Yeni bir güzergâhla, konuyu alsak ele,
Kimler nasıl karşılar, bir deneyelim hele.
Madenler-EĞİN yolu, ayrılan karşı köyler,
Birlikte işlenirse, devlete bir şey söyler.
Biz yalnızca AĞIN'a, özel köprü istedik,
Boğaza köprü kurduz, bize de verin dedik.
Bir küçük ilçe için, GARAMAĞARA pahalı,
Gerekçe genişlerse, tutar herkes bu dalı.
Varsayıp bu köprüyü, geçtik YABANLI'lardan,
Köyü bitirip hemen, sola döndük ONAR'dan.
SELÂMLI'nın yanından, geçtik doğuya gidek,
Buralar ARAPGİR'in, dostlara selâm edek.
MODANLI köyü gelir, az sonra önümüze,
GÖZLÜKLÜ DAYI yok ki, koşut söyleye bize.
ŞİHLAR dere boyunda, kuzeye dönük yüzü,
SÜLÜK GÖLÜ ardında, hemen dönünce düzü.
GEMUHU göçüp gider, yaklaşır ACÜZLÜ'ye,
BÖĞÜRLÜ böğürürken, rahmet okur REMZİ'ye.
AĞDUNUT yüksek durur, dik bakıyor güneye,
Santralla okulu, aldı ver diye diye.
PAŞIKLI'nın içinden, inelim eski yola,
Bir de merhaba çeksek, geçerken sağa sola,
DİNGİDAR sağımızda, yaşlılar, yorulmuşlar,
ATATÜRK'ün büstüne, sınıksa sarılmışlar.
SARACUH demir kazık, her dem AĞIN'dan yana,
GONAĞ'ı kucaklamış, pas vermiyor GEBAN'a.
Geri dönüp geelim, ACISU'dan HASTEG'e,
VENK-ECÜZLÜ üçlüsü, benzer dolu peteğe.
İşte KÜZNE, evleri, yapılmış kesme taşdan,
İçinde kimseler yok, sanki çıkmış savaştan.
EKİREK mahallemiz, dere boyuna gider,
Kulağında sesi var, GÜL DAYI merhaba der.
Üç mahalle ANDIRI, yörede en eski köy,
Eski şenlik nerede?, otur da dizini döv.
Bal gelir aklımıza, APUŞMA denilince,
ENSEDERE-ÇİMLİKLER, güzeldir hece hece.
Gölden kaçan PAĞNIG'in, ADA'sı MIRAD'ı yok,
Ne ASMA KÖPRÜ'sü var, ne GEMİ'si, tadı yok.

KOPİNİK'le BAHADİN, suyla silinip gitti,
SÜDEREK'de bizimdi, o da onlarla bitti.
Bir güzel köyümüz var, şimdi de ona gidek,
Örnek köydür HOZAKBUR, gönülden selâm edek.
Bunca köyü dolaştık, sanmayın insan da çok,
Çoğunda ölüm olsa, ona mezar kazan yok.
Otuz iki muhtarlık, inmiş on muhtarlığa,
Bir de İL derdimiz var, bizi sokan darlığa.
Garip AĞIN'ımıza, uzaklık kurmuş tuzak,
MALATYA 110, derken, ELAZIĞ 90 uzak.
İle bir işin düşse, Allahın yardım ede,
Dizinde derman koymaz, bunca yol gide gide.
Diyelim DEVLET BABA, bize yakın bir il ver,
En uygunu ARAPYER, hora geçmez başka yer.
Yüz il programında, bilmem ARAPGİR var mı?
Haritaya bir bakın, başka sonuç çıkar mı?
AĞIN-EĞİN-DİVRİĞİ, bir de ARGUVAN kaza,
ARAPGİR elbet ister, bunda çeker mi naza?
Zaten doğal yapısı, gelişmektedir günde,
Yüksek okul hastane, hemen elin önünde.
KARAYOLU ŞUBESİ, iki de BAKIM EVİ,
Yollarımıza bakıp, yapıyor her ödevi.
ARAPGİR il olursa, 110-90 neresi?
AĞIN'a 30 çeker, en uzak BERENGE'si.
Bir taşla iki kuşu, düşürdük bir çırpıda,
Tek tek okuntu koyduk, gittiğimiz kapıda.
Hem gezdik, hem düşündük, sorunları bağırdık,
Hemi de tüm AĞIN'ı, bir düğüne çağırdık.
Belediye çarşısı, toplantı yeri bize,
GANİ'yle TURAN GEZER, koşup geldi bir söze.
CANCİK DAYI'm el tutmuş, GÜCÜLÜ MEHEMMET'le,
ÇAVUŞ'da yanlarında, hoş geldiniz, devletle.
HEKKAMBAŞI dayımız, ufak ufak sazıldar,
VEYSEL dayım yanında, daha gelecekler var.
HOROÇ'dan TAHSİN-VEYSEL, PAĞNİK'den ALİ-VEYSEL,
KEMANCI BEKİR dayım, kadroyu tamamla gel.
Önce uzun havalar, gırnataalar ağlasın.
Arkasından tüm çalgı, ağır halay bağlasın.
Sonra da düz halaylar, bövük cevüzün dibi,
Üçayakla timanna, oynansın sevda gibi.
Tüm AĞIN halay çeksın, çözülmüş sorunlarla,
Dedeler el tutuşsun, oğul ve torunlarla.

ÇIRPICI halay başı, kuyrukta LÖMEN AMCA,
KEPEKÇİ-DOKTOR AMCA- ÖMER LÜTFİ ortanca.
İBİK DAYIM dizide, TOĞO'yla el tutuştu,
KAHVEÇİ emimiz de, tez MÜHLİS'e yapıştı.
KOÇAN İMAMI emi, RECEP DAYI, yanyana,
HASİP ve HALİM beyler, el tutmuşlar, can cana.
SAATÇI MEHMET dayım, KIRMITİK'le el ele,
DEMİRCİ RIZA der ki, beni de alın hele.
SAADETDİN SOYLU abim, gezinir adım adım,
FİKİRİ YÜCEL abiyi, göbeğinden tanıdım.
Saymakla bitmiyor ki, el ele tutuşan çok,
Söyledik ya tüm AĞIN, içinde yabancı yok.
Onlar nurlarda yata, biz dönelim buraya,
Bunca söyleyebildik, neşter vurduk yaraya.
Böyle olsun düşleyip, kendimizi avuttuk,
Küllenen sevgimizi, korlayıp diri tuttuk.
Bu sözleri çok ettik, belki de sizi sıkar,
"SÖYLENMIŞ SÖZLERİN DE-TEKRARINDA YARAR VAR".
Belki bazılarının, hayallerini yıktık,
Bizi bağışlayasız, bu sorunlardan bıktık.
Bizi dinleyen dostu, bulunca dertleşiriz,
Sorunları bilirsek, elbet hemdertleşiriz.
Uzun lafin gıssası, hep birlikte olalım,
AĞIN bunca dertlidir, ona deva bulalım.
Biz AĞIN'ı yalnızca, ÇINARALTI saymadık,
Tüm AĞIN'ı bir bildik, yöre tavrı koymadık.
Hizmet ve sorunları, geniş düşündük, yaygın,
Birlikte olur isek, dilekler olur saygın.
Bunlar olacak saydık, içimiz umut doldu,
Ağarmış saçlarımız, gençleşti kara oldu.
Benim bu dizelerim, olsun size hediye,
"BİZ GÖKLERİ BOYADIK, MAVİ GÖRESİZ DİYE".
Belki bu tasarılar, bu gün hayal sanılır,
"DÖNEN DÜNYA" örneği, buna da inanılır.
Zaman sonsuz hazine, kullanan mutlu olur,
Yaşayan görecektir, o günler bizi bulur.
BEYDEMİR düşündüğün, bunca söyleyebildi,
Saygıyla hepinize, selâm deyip, eğildi.

17 Mart 1994 AĞIN

İsmail BEYDEMİR

Not: Ağın'ı şiir ve dülz yazılarıyla bu kadar içten anlatan, büyük yazarımıza merhaba!

AĞAÇ

Ne kadar bağlısın köklerine
Komşularınla Sarmaş dolaş
Şikayetin Olmaz rüzgârdan
Kuşlarla kurtlarla arkadaş.

Gülüşün Çiçek Çiçek
Oynayışın yağmurla
Sofran herkese açık
Göklere uzanmış kolun
Gölgenin tapusu yok
Barışa Çıkar Yolun

Korkutmuyor seni hiç
İçini kemiren kurt
Gövdene inen balta
Başını ağrıtmaz mı kuşlar?
Aynı gözle bakarsın
Sabah ve akşamlara

Kahrını doğanın, mihnetini
Aşkını insanın, ihanetini
Çekersin isyansız
Duyamaz kimse senin
Gizli, açık iniltini.

Ne aşımda gözün var
Ne Kaşımda
Seni anladım ağaç
Bu yaşamda.

Osman GÜLER
5.5.1994

ÖĞRETMEN ABDULLAH LÜTFİ BEY

- VI -

Nuri ONAT

Şimdi Abdullah Lütfi Bey'in eğitim görüşüne değinebiliriz. Bir okul defterine yazdığı notta, "Ben de Pestalozzi gibi bir eğitimci olup kralları bile imrendirmek isterdim." diyor hocamız. Bu özlem yabana atılacak gibi değildir. Çünkü o, okuduğunu iyi anlayan, doğruluğuna inandığını, sürekli savunan bir kişiydi. Bununla birlikte, her okuduğu yapıtın etkisi altında kalan kişi de değildi. O, yüksek düzeyli eleştiri gücüyle her olayı, her görüşü, düşünür didik didik eder, en bilimsel yolu bulma olgunluğu gösterirdi.

Abdullah Lütfi bey'in Pestalozzi dizgesine olan tansıması, yalnız uygulama ile ilgili olamaz. Bu konuda şöyle diyor notunun bir yerinde: "Bir ilkokul öğretmenin ilk görevi, eğitim sorumluluğuna bırakılan çocuğu tanımaktır. Başka bir deyişle, çocuğun öğrenmesine yardımcı olacak en uygun yöntemi bulmaktır."

Yukarıdaki paragrafta ileri sürülen yargının üzerinde durmak gerekir. Bugün için en kolay bir yol olan bu yargı, Tanrıbilimsel eğitim görüşünün egemen olduğu bir dönemde söylenmiştir. Onun için değer taşımaktadır. Cumhuriyet'ten önceki dönemde, çeviri yoluyla bile olsa, dişe doku-

nur bir yapıt kazandırmamıştır eğitimcilere. Ama, Abdullah Lütfi Bey, Pestalozzi ilkeleriyle bağdaşır görüşlere sahiptir. Denecektir ki, "Abdullah Lütfi Bey, Ruso'yu, Pestalozzi'yi, Kerşenestayner'i okuduğu için bunları biliyordu herhalde." Sorun da bu ya. O dönemde Batılı eğitimcileri, filozofları, düşünürleri okuyup özümsemek, bir kusur mu, yoksa bir meziyetmi sayılacaktır. Elbette ki meziyet sayılacaktır. Yoksa, Abdullah Lütfi Bey, elinin tersiyle o yapıtları iterek, "Bunlar, zındıkların yapıtıdır. Okumaya değmez mi diyecekti?" O, ne elinin tersiyle itmiş, ne de olduğu gibi öykünme yolunu seçmiştir. Başka bir deyişle bilimsellik yolunu seçmiştir.

Pestalozzi'nin ilkeleri kısaca şunlardır:

- 1-Eğitimde bireysel gereksinimler gözönünde tutulmalıdır,
- 2- Öğrenme, beğenilen, sevilen bir yaşantı içinde sürmelidir,
- 3-Öğrencinin, duyumlarından yararlanmasına fırsat verilmelidir,
- 4-Aile yaşamına önem verilmelidir,
- 5-Genel ve özel öğrenme disiplinine bağlı kalınmalıdır,

6-Dinsel ve manevi değerlere saygı gösterilmelidir.

Abdullah Lutfi Bey, öğrencinin tanınmasını salık verirken, elbette ki açıklamaları bilimseldir. Öğrenmenin yalnız okuldaki özelliklerini düşünmemiştir. Onun tanımları, açıklamaları bütünsellik ilkelerine bağlı kaldığından, zamanına göre tümünden bilimseldir. O, öğrenciyi bilimsel verilerin ışığı altında inceleyerek tanımak istemektedir. Ve öyle de yapmaktadır. İleride bu konuyu kanıtlayan örnekler verilecektir.

Yukarıda bütünsellikten söz ettik. Ama gerekli açıklamayı yapmadık. Bilindiği gibi, bütünsellik psikolojisi "Geştalt" karşılığıdır. Bu psikoloji, daha çok ilk okuma-yaza öğrenmede kullanılır. Abdullah Lutfi Hoca, meslek yaşamı boyunca alfabe öğretmenliğinden hiç vazgeçmemiştir. Ya hep birinci sınıfı kutmuş ya da başka sınıfla birlikte gene birinci sınıfı okutmuştur. Alfabe okutmaktaki uzmanlığı buradan gelmektedir.

Dikkat edilirse görülür ki Pestalozzi'nin ilkelerinden çoğunu, özellikle baştaki üçünün tanrıbilimsel eğitim anlayışı ile ilgisi yoktur. Pestalozzi'nin önerip uyguladığı ilkelere biri de öğrenmenin ve uygulamanın (Madde 2) başlayarak kesintisiz sürdürülmesidir. Bu ilke, zamanımızda da geçerli olan somuttan soyuta, uygulamadan kurama gitmenin belirgin kanıtıdır. Hele uygulamadan kurama varma, kuramı kanıtlama, günümüzde geçerli yöntem olan tümevarımı vurgulaması bakımından

büsbütün önemlidir.

Abdullah Lutfi Bey, 1912 yılı nisan ayının 27. günü için yaptığı günlük planda şöyle der.: "Okulun girişi, arkası, yanları gezdirilecek. Güneşin hangi yönden doğup hangi yönden battığı saptanacak. Buna göre yönler buldurulacak. Bundan sonra kasabanın, herkesin evinin yönlerinin bulunmasına olanak sağlanacak,"

Görüldüğü gibi Abdullah Lutfi Bey, 1912 yılında yön tayinine çevreden başlamaktadır. Konu şimdiki programlarda da vardır. Bunları her öğretim görevlisi bilir. Ama, 1926 programına değin bunların sözü bile edilmiyordu. Başka bir deyişle, bunun böyle olması gerektiğini bilmiyorduk. Hoca, başka bir planında da, " Önce ışık kaynağının ışınlarının dikey düştüğü yerlerin sıcak, eğik düştüğü yerlerin ise soğuk olduğunu bulduracağım. Bu işi yaparken gölgenin uzayıp kılınmasından yararlanmalarını sağlayacağım." diyor Hocamız. Bu plan da 1914 yılı ile ilgilidir.

Görüldüğü üzere, öğrencileri hem gözlem yapmaya, hem de kendikendilerine öğrenmeye yardımcı olmaktadır. Böylece öğrencilerinin tümevarım yöntemiyle çalışmalarına olanak sağlamaktadır. Oysa, o dönemde, çözümleme, bileşim gibi yöntemlere başvurma yok denecek kadar azdır. Bununla birlikte, derslere girmeden önce bir plan yapma gereksinimi duymamışlardır. O zamana dek Abdullah Lutfi Bey plansız derse girmemiştir. Bu, çok

önemli bir konudur. Plan yaparak derse girmek, şurada dursun, o zaman ilkokulların doğru dürüst bir müfredat programları bile yoktur. Plan, program, yönetmelik gibi eğitime yön verici belgelerin hepsi, 1913 yılında çıkarılan Tedrisat-ı İbtidaiyye Kanun-i Muvakkati vardı. Eski deyimle, (İlkokullar mevzuatı) bunlardan ibaretti.

Abdullah Lütfi Beyin Pestalozzi'den esinlendiği açıktır. Bunu, yukarıda sözünü ettiğimiz tansımasıyla kendisi kanıtlamıştır. İsviçreli eğitimcinin ilkelerini benimsediğine göre, Abdullah Lütfi Beyin eğitim görüşünü açıklığa kavuşturacak ipucu bulunmuş demektir. pestalozzi, J.J. Rousseau'nun eğitim görüşüne ilgi duymuştur. Başka bir deyişle, Rousseau'nun sertçe olan ilkelerini yumuşatarak geçerli olanlarını uygulamaya koymuştu. Üstelik onları, daha çağcıl biçimlere sokarak.

J.J. Rousseau, eğitimde doğalcı görüşün kurucusudur. Doğalcı görüş, doğa ile toplumu içerir. Daha çok doğaya yöneliktir. Öteki bilgi dallarına ilişkiler ölçüsünde yer verir, bu görüş. Bu görüşün disiplini biraz serttir. En ağır koşullarda bile öğrenci doğayı ve toplumu öğrenmek zorundadır. Ama, bu görüşün Pestalozzi'ye ulaşan ilkeleri yumuşamış, giderek gerçekçiliğe dönüşmüştür.

J.J. Rousseau'nun sertliği ile Pestalozzi'nin yumuşaklığı Abdullah Lütfi beyde birlikte görülür. O, çok güvendiği yarınlara için umut bağladığı öğrencilerinin kusurlarını sert

teпкиyle karşılardı. Ancak, bu davranışı, doğalcı olduğu için değil, toplumsal yitimi önlemek amacıyla ilgiliydi. Böyle olmasa, Rousseau'dan da övgü ile söz eder, imrene-rek söz edebilir miydi? Çünkü, Rousseau'yu en çok okuyanlardan biriydi.

Öyle ise, Abdullah Lütfi Beyin eğitim görüşü ne idi? Bu soruya kesin bir yanıt veremiyoruz, ne yazık ki. Kendisi de "Şu eğitim görüşünden yanayım." dememiştir. Bu konudaki sessizliği bir eksik sayılırsa da onu da hiç bir zaman kuramcı olmadığına bağlamak yerinde olur kanısındayız. Yalnız şu kadarını söyleyelim ki, adını koymasa bile uyguladığı yöntemler ve özgün önerileriyle en çağdaş eğitim görüşünden yanaydı. Yani gerçekçi eğitim görüşünden yana. Şu sözleri, bu görüşümüzü kanıtlamaktadır." Avrupalıları öykünmekle az da olsa, yok olmaktan kurtulduk. Tümünden kurtulabilmek için, her hallerini öykünmemiz gerekir." diyordu. Yukarıki paragrafta, "Tümünden kurtulabilmek için, her hallerini öykünmemiz gerekir." tümcesine takılanlar olabilir. Bu yargıyı yadırgayanlar olabilir. Onun için olumsuz bir değerlendirme konusu da yapılabilir. Biz, bu kanıda değiliz. Çünkü Abdullah Lütfi Bey, çok bilinçli bir Müslümandı. Namazını kılar, orucunu tutardı. Kısacacı, Yalnız Hacca gitmeyi hiç düşünmedi. O, Haccı kapıda bulanlardandı. Bu bölümden başkan kişiliği ve devrimciliği incelenirken, durum, daha açık olarak ortaya çıkacaktır. toplumsal bilinci, ulusal bilinç derecesine çıkaran bir kişi, elbette ki Batının çürümüşlüğünü salık vere-

mezdi. Onun kullandığı öykünme, olumlu bilimler, gerçekçi felsefe, ulusal ve evrensel sanat, demokratik yaşam, katıksız özgürlük gölgesiz bağımsızlık, ulusal egemenlik olmalıdır. Başka bir deyişle, Türk ulusunu üstün uygarlık düzeyine ulaştıracak olan bilgi birikimidir.

Abdullah Lütfi Bey, elbette ki Asya'nın ya da Afrika'nın geri kalmış uluslarının öykünmesini isteyemezdi. Çünkü, ülkesini çok seviyordu. Bu konuda açık konuşmaktadır, "Bu da Avrupanın sürekli olarak öykünmesini değil, ileride, öykünülmemizi gerektirir." Bundan daha açık daha aydınlık söz olabilir mi?

Fransızca bilen Abdullah Lütfi Bey, Avrupa'yı bütün yönleriyle, çok iyi tanımaktaydı. Bizdeki Tanrıbilimsel eğitim düzeni ile onlarınkini karşılaştırarak yukarıdaki yargıya varmıştır. Bu yargının yerindeliği tartışılmaz. Kaldı ki, Avrupalılara kavuşmak için, geçtikleri aşamaları izlemeye de gerek yoktur. Böyle olsaydı, Rönesans'tan önceki yerimizde uzun uzun bocalamak zorunda kalırdık. Günümüzde örnekler varken, Ortaçağın karanlığında tepinmemizin elbette ki gereği yoktur. Abdullah Lütfi Bey, bu konuda da şöyle demektedir:" Bizim bu derece uygarlığa yükselme olanağımız vardır. Eski geleneklere bağlılığımız, yüzünden Avrupa'nın göremediği ya da halka gösteremediği birçok gerçekler vardır. Bu gerçekleri onlardan önce görüp, halkın bunlardan yararlanmasını sağlarsak, o derece

uygarlığın yolunu bulmuş oluruz. Halk ve aydınlar, kamu yararı tutkusu ile bu yola girerlerse amaca çabuk ulaşırız."

Abdullah Lütfi Bey, halkla aydınların yarışa girmelerini salık veriyor. Çünkü, Osmanlı toplumunda halkla aydınların kopukluğunu görerek üzülmüyordu, Bu görüşü ile de, toplumca bütünleşmenin gereğine değinmektedir. Bu görüşü, onun başına çok dert açmıştır. Kendisine "Tahtasız Hoca" yakıştırmasının bir nedeni de hiç kuşku yok ki bu sivri çıkışları olmuştur. Öyle ya, "Alem için yanma nara, yak çubuğunu keyfini ara." atasözü varken, şunun bunun işi için eziyete, sıkıya girmekten ne kazanılır. Nasıl olur da aydınlarla halk bir arada bulunabilir, canım... Tanrı halkı halk, aydını da aydın yaratmıştır. Bu, Tanrısal bir rütbedir. Buna karşı çıkmak, düpedüz budalalıktır, tahtasızlıktır.

Abdullah Lütfi Bey, güçlü bir eğitimci olduğu kadar da özverili, açık sözlü, korkusuz, güvenilir bir kişiydi. Gerçekleri dile getirirken, gözünü budaktan sakınmazdı. O, hiç bir zaman dört duvar arası bir eğitimci olmadı. Örgünü ve yaygını bir arada yürütürdü. Böyle yaptığı için de okulda, evde, camide, sokakta, tarlada, kırdı ve köyde, her yerde eğitirken görülürdü. Bu, onun vicdan ve onur borcudur, toplumsal bir görevin gereğini yerine getirirken rahattır, mutludur, sevinçlidir. Tatmin olmuştur.

Cumhuriyetin ilk yıllarıdır. İlkokullar için yeni müfredat yapılması gerekmektedir. Milli Eğitim Bakanlığı, program niteliğinde (1926)

bazı yenilikler yapar. Bu arada Kur'an-ı Kerim dersi de haftada iki saate indirilir bu nedenle, şurda burda homurdanmalar başlar. Sakallı ve sarıklı olan Abdullah Lütfi Bey, bu konuda şöyle konuşur: "Yeni program, Kur'an-ı Kerimi haftada iki ye indirmiştir. Bu, Kur'an-ı Kerimin İslam arasındaki değerinin düşürüldüğü anlamına gelmez. Bu değişiklik, zorunluluk nedeniyle yapılmıştır. Çünkü, zamanımızda insanın eğitilmesi önem kazanmıştır. Yeni birçok bilgi dalları doğmuştur. Bunlara zaman ayırabilmek için, bu indirme zorunludur. Her rejim kendi eğitim dizgesini saptamakla, yürütmekle yükümlüdür."

Abdullah Lütfi Beyin bu görüşünü sert tepki ile karşılayacakların bugün de bulunabileceğine kuşku yoktur. Çağını aşan, alışılmış baş kaldıran kişiye değil de vurdumduymazlara mı tepki göstereceklerdi, sanki. Abdullah Lütfi Bey, değerini yitirmiş gelenek ve göreneklerin bekçisi değil, yeniliğin önderiydi. Ondan, başkasını beklemek gerçek tahtasızlığın ta kendisiydi.

Tanrıbilimsel eğitim anlayışının karşısına yiğitçe çıkmıştır, Abdullah Lütfi Bey. "Ahlakımızın bozulması, manevi değerlerimizin zedelenmesi, eğitimimizi zamanın gereklerine uydurmamızdan ileri gelmektedir. Eski görkemli dönemimizin yeniden yaşatılmaya çalışılması, düştün başka bir şey değildir. Eğitim işinde eskisi gibi umursamazlığa kapılırsak, yok olmamız işten bile değildir..." demiştir, Abdullah Lütfi Bey.

Hocamız, uyarıcı sözlerinin hepsini de İmparatorluğun çöküş döneminde söylemiştir. Durumu iyi kavradığı, Türk ulusunu kurtaracak tek yolun, yeni bir eğitim düzeni olduğunu açıkça ortaya koymaktadır. Ama bu sözler, bu uyarılar sağır kulaklara hiç bir etki yapmamışa benzer.

Cumhuriyet dönemine dek ilkokuldaki eğitimi düzenleyen bir programımız yoktu. Bütün işler, 1913 yılında çıkarılan "Tedrisat-ı İbtidaiyye Kanun-i Muvakkati" adlı yasaya göre yürütülüyordu. Bu yasa, hem yasa, hem de programdı. Kimse onun dışına çıkamazdı. Ama Abdullah Lütfi Bey, çıkıyordu. O metinde öngörülenleri yerine getirdikten sonra, her zaman çıkıyordu. Çünkü o yasanın eğitsel bir değeri yoktu. Büyük bir sorumluluk yüklenmiştir, o sorumluluğun bilincindedir. Onun görevi ezberletmek değil, öğrenmeye yardımcı olmaktı.

Abdullah Lütfi Bey, Osmanlıcanın en tumturaklısını bilirdi. Ama, o dili yalnız yazışmalarda kullanırdı. Gerek öğrencileriyle, gerek halkla konuşurken sadeliğe, anlaşılabilirliğe çok önem verirdi. Konuyu söz kalabalığına dökmezdi. En soyut kavramları bile olabildiğince somutlaştırarak anlatmaya çalışırdı. Öğrencilerine şöyle seslenirdi: "Çocuklar, bir kabahat etseniz, bunu yaptığınız zaman bunu kimse görmese de, gene de rahatsız olursunuz, değil mi? Gizli gizli yaramazlık edenler, anasının sandığını karıştıranlar bunu daha iyi bilirler. Sırtınızdaki gömleğe duyurmadığınız bu yaramazlıktan sizi rahatsız eden nedir bilir-

misiniz? Bunu hiç düşündünüz mü? İşte bu, vicdanınızdır. Duyduğunuz rahatsızlık, vicdanınızın size verdiği cezadır. Bir şey yapmadan önce, vicdanı dinlemeli. Onun buyurduğunu yapmalıdır.

Abdullah Lütfi Beyin eğitim görüşünü iyice saptayabilmek için biraz daha inceleme yapmamız gerekiyor. Pestalozzi'den esinlendiği için ona doğalcı diyemeyiz. Gerçekte Pestalozzi de her zaman doğalcı olmamıştır. Çünkü, Rousseau ile Pestalozzi'nin görüşleri arasında yüz yıllık bir süre vardır. Bu süre içinde, elbette ki eğitim görüşleri arasında büyük değişiklikler olacaktır. Abdullah Lütfi Bey, usçu eğitim anlayışını yüklemekten yana da olmamıştır. Çünkü bu görüş, öğrenme sürecini ussal etkene bağlamaktadır. Bu nedenle de bu görüş gözlem, deney, çözümleme ve bileşim, gibi öğrenme etkinliklerine gereği kadar önem vermez. Aristo mantığından kaynaklanan bu görüş, çağcıl eğitimi benimseyen bütün ülkelerde saygınlığını yitirmiştir.

Şimdi, Tanrıbilimsel eğitim görüşünün karşıtı olan gerçekçi eğitime değinmeye sıra geldi. Gerçekçi eğitim anlayışı, çağımız eğitiminin son aşamasıdır. İnceleme, gözlem, deney, deneyim, çözümleme ve bileşim, araştırma gibi etkinliklerin hepsini içerir bu görüş, öğrenme sürecini ussal etkene bağlamaktadır. Bu nedenle de bu görüş, gözlem, inceleme, deney, deneyim, çözümleme ve bileşim, araştırma gibi öğrenmeyi kökleştiren öğrenme etkinliklerine ne gereği gibi önem vermez. Aristo

mantığına dayanan bu görüş, çağcıl eğitimi benimseyen bütün ülkelerde saygınlığını yitirmiştir.

Şimdi, tanrıbilimsel eğitim anlayışının karşıtı olan gerçekçi eğitime değinme sırası geldi. Gerçekçi eğitim anlayışı, çağımız eğitim anlayışının son aşamasıdır. İnceleme, gözlem, deney, deneyim, çözümleme ve bileşim, araştırma gibi etkinlikler, bu görüşün özellikleridir. Kişisel yeteneklere, bireysel ilgilere, küme çalışmalarına, seçme özgürlüğüne, eleştiri ve tartışmaya geniş yer verilir, bu görüşte. Üreticilik, dengeli tüketicilik, yarara dönüklük, kişiliğin gelişip toplumsallaşması, bireysel ve kümesel özgürlük bu görüşü simgeler. O kadar ki, yararlı olduğuna inanılan bilgi, nedere ve kimde olursa olsun, arayıp bulunur. Buna karşılık, yararsız bilgi kapıda bile olsa ilgi gösterilmez.

Gerçekçi eğitim anlayışının A.B.D. lerdeki uygulama biçimine, pragmacılık deniyor. Özelliklerine göre, geniş ölçüde örgütlenmeyi, kitaplıklar, laboratuvarlar kurulmasını zorunlu kılıyor. Sınıflara, öğretmenin herkesi tanıyacağı kadar öğrenci alınıyor. Bu görüş, XIX. yüzyılın ikinci yarısından bu yana A.B.D. eğitiminde ağır basmaktadır.

Bu açıklamadan sonra, şu soru ile karşılaşılabilir: "Acaba Abdullah Lütfi Bey bu görüşten yana mıydı?" denebilir. Hiç kuşku yok ki Abdullah Lütfi Bey, bu görüşten yanaydı. ama ne öğretmen durumu-

muz, ne toplumumuz,, ne de olanaklarımız buna elverişliydi. İlk kez, bu eğitim anlayışına göre uygulama çok pahalıdır. Üstelik uzmanlık da istemektedir. Ne var ki, bütün bunlara karşın, o eğitimin özlemini çektiği açıktır. Özlem çekmek başka, uygulamaya koymak başka şeydir, denilebilir. doğrudur. Ama., Abdullah Lütfi Bey, gerek önerileriyle, gerek uyarılarıyla olanakları son sınırlarına değin zorlayarak, o eğitim anlayışına adım adım yaklaşma çabası içindedir. Bu saptamayı pekiştiren kanıtlar vardır. Bundan sonraki bölümlerde, sırası geldikçe teker teker bu kanıtlara başvurulacaktır.

Sonuç olarak diyebiliriz ki, Abdullah Lütfi Bey, bütün eğitim görüşlerinin iyi ve uygulanır yanlarını alarak kendine özgü bir görüş geliştirmiştir. Seçmecilik diyebileceğimiz bu görüş, hiç kuşku yok ki, ancak zamanla gelişip netliğe kavuşup en olgun düzeye ulaşacaktı. Başka türlü de olamazdı. Gerçeği söylemek gerekirse, bugün bile hiç bir eğitim görüşü, bıçakla kesilmiş gibi bağımsız değildir. Başka bir deyişle, bütün eğitim görüşleri hangi adı taşırlarsa taşırsınlar, birbirlerini etkileme durumundadırlar. Gerçekte, eğitim görüşlerinin böyle esnek olması, katılaşma donma yerine, yeni boyutlar kazanmasına, yeni yönelimlere açılmasına, daha çağdaş, daha insancıl nitelik kazanmasına neden olmaktadır. Bu nedenle, Abdullah Lütfi Bey'in seçmeliğinde yadırganacak bir yan görülmemektedir." İlkokul öğretmenin ilk görevi, öğrencisini tanımadır." diyen Abdullah Lütfi Bey,

gerçekçi görüşün tam içindedir. İnsanı çok sevmesi nedeniyle, doğaya tutkunluğu dolaşısıyla da, doğacıdır. Yalnız şunu kesin olarak söylemek gerekir ki, ne usçu, ne de tanrıbilimci görüşten yanadır.

Eğitim görüşleri (Tanrıbilimsel ve gerçekçi görüşler) üzerinde dururken Ulu Önder Atatürk'ün görüşüne başvurmamak haksızlık olurdu. Bu nedenle, rahmetli Enver Ziya Karal'ın, 1956'da yazdığı "Atatürk'ten Düşünceler" adlı kitaptan bazı aktarmalar yapacağız. Atatürk, 76. sayfanın birinci paragrafında şöyle diyor:" Hiç bir kesin kanıta dayanmayan birtakım geleneklerin, dini inanışların saklı tutulmasında direnen ulusların gelişmeleri çok zor olur; belki de hiç olmaz. Gelişmede sınırlamaları ve önleyici koşulları aşamayan uluslar yaşam boyunca usa uygun ve uygulamalı, gözlem yapamazlar. Yaşam felsefesini geniş gören ulusların egemenliğine ve tutsaklığına girmek zorundadırlar."

Gene 76. sayfanın son paragrafındaki görüşü de şudur, Atatürk'ün:

"Çocuklarımız ve gençlerimiz yetiştirilirken, onlara özellikle varlığı ile, halkı ile, birliği ile ters düşen bütün yabancı öğelerle savaşım gereğini ve ulusal düşünceyi can ve gönülden her karşı görüşü şiddetle ve özveriyle savunma zorunluluğu telkin edilmelidir. Yeni kuşağın bütün ruhsal gücüne bu niteliklerin ve yeteneklerin aşılması önemlidir. Sürekli ve müthiş bir savaşım halinde beliren ulusların yaşam felsefesi,

bağımsız ve mutlu kalmak isteyen her toplum için bu nitelikleri şiddetle istemektedir. Ayrıntılarını tümünden uzmanlarına bırakmak istediğim bu sorunla ilgili genel görüşümü, bitirirken dile getirmek için yeni kuşağın donatılacağı manevi nitelikleri, düzen ve inzibattan da söz etmek zorundayım."

Gene Aynı sayfada ve ikinci paragrafta da şöyle denilmektedir:

Eğitim temeli, hedef ve niteliği ne büyüktür. Bu konuda istikamet yanlış ise, koskoca bir ulus güvendiği ve dayandığı kitaplardan, mukaddes kitaplardan tanık göstererek rehber olduklarını ileri sürenlerin sözlerine inanarak yürürse ve bu yürüyüş doğrultusu kendilerini yıkar ve çökertirse, kabahat bu doğrultuyu izleyen temiz, ahlaklı, özverili, rehberlerine güvenen zavallı halktan çok, rehberlere ait değil midir?"

"Eğitimdir ki, bir ulusu ya özgür, bağımsız, şanlı, yüce toplum halinde yaşatır yada toplumu tutsaklık sefaletine sürükler.

Efendiler, eğitim sözcüğü yalnız olarak kullanıldığı zaman, herkes kendine göre bir anlam verebilir. Ayrıntılara girilirse, eğitimin hedefleri, amaçları çeşitlenir. Örneğin dini eğitim, ulusal eğitim, uluslararası eğitim... Bütün bu eğitimlerin hedef ve amaçları başka başkadır. Ben, burada yalnız Türk Cumhuriyetinin yeni kuşaklara vereceği eğitimin, ulusal eğitim olduğunu kesinlikle belirttikten sonra, ötekileri üzerinde durmayacağım. Yalnız işaret ettiğim anlamı kısa bir örnekle açıklayacağım.

Efendiler, yeryüzünde 300 milyonu aşkın İslam vardır. Bunlar ana, baba, hoca eğitimiyle, yetiştirilir ve ahlak edinirler. Fakat ne yazık ki, gerçekte olay şudur ki, bütün bu milyonlarca insan kütleleri şunun ya da bunun tutsaklığı ya da hor görmesi altındadır. Aldıkları manevi eğitim, bu tutsaklık zincirlerini kırabilecek insanlık meziyetini verememiştir, vermiyor. Çünkü eğitimlerinin hedefi ulusal değildir."

Efendiler, ulusal eğitimin ne demek olduğunu bilmekte artık hiç bir biçimde duraksama kalmamalıdır. Bir de ulusal eğitim temel olduktan sonra, onun dilini, yöntemini araçlarını da ulusal yapmak zorunluluğu tartışma götürmez. Ulusal eğitim, Ulusal eğitimle gelişme ve yükselmek istenilen genç dimağları bir yandan da paslandırıcı, uyuşturucu, düşsel, kalabalıklarla doldurmaktan çekinmek gerekir.

"Hiç bir zaman hatırınızdan çıkmasın ki, Cumhuriyet, sizden düşüncesi özgür, vicdanı özgür, bilgi ve kültürü özgür kuşaklar ister."

"Öğrenci her ne yaşta olursa olsun, onlara geleceğin büyükleri gibi bakılmalı ve öyle işlem yapılmalıdır."

Eğitim ve öğretimde uygulanacak yöntem, insan bilgisi için bir süs, bir saldırganlık aracı ya da uygarlık zevkinden çok, maddi yaşamda başarılı olmayı sağlamalıdır ve kullanılabilir bir aygıt durumuna getirilmelidir.

Adı geçen kitabın 8'inci sayfasında da şu görüşü ileri sürüyor, Atatürk:

"Erkek ve kız çocuklarımızın aynı biçimde, bütün öğrenim kurumlarındaki eğitim ve öğretimlerinin uygulamalı olması önemlidir. Memleket evladı, her öğrenim basamağında ekonomik yaşamda başarılı olacak biçimde donatılmalıdır. Ulusal ahlakımız, uygar temellere ve özgür düşünce ile beslemeli ve güçlendirilmelidir. Bu çok önemlidir : özellikle dikkatinizi çekmek isterim. Korkutma temeline dayanan ahlak, bir erdem olmadıktan başka güvene de layık değildir."

Görüldüğü gibi Atatürk, kızların ve erkeklerin aynı düzeyde öğrenim görmelerini, bütün öğrenim kurumlarındaki eğitim ve öğretimlerinin uygulamalı olmasını, ulusal ahlakın korkutma temeline değil, uygarlığın gereklerine göre olmasını istemektedir. Bu istek, gerçekçi eğitimin ta kendisidir.

Dünyada her şey için, uygarlık için, yaşam için, başarı için en gerçek yol gösterici bilimdir, fen ve teknolojidir. Bilim ve teknolojinin dışında yol göstereni aramak aymazlıktır, cahilliktir, sapıklıktır. Yalnız bilim ve teknik ile teknolojinin, yaşadığımız şartlarını geliştirilmesini algılamak, ilerlemeyi zamanla izlemek ilk koşuldur. Bin, iki bin yıl binlerce yıl önceki bilim ve teknoloji dilinin çizdiği düsturları, şu bin yıl sonra bugün olduğu gibi uygulamaya geçirmek, elbette bilim ve fennin içinde bulunmak değildir."

Atatürk, burada Bin, iki bin, binlerce yıl önce " sözleriyle tanrı bilimsel eğitim anlayışını dile getiriyor. Aynı zamanda, gerçekçi eğitime daha da yaklaşıyor. Yakalaşıyor da değil, gerçekçi eğitimin sınırlarını çiziyor.

(Devam Edecek)

DUYURU

**22-23 Temmuz 1994 Günleri yapılacak olan
5. AĞIN KÜLTÜR ve SANAT ŞENLİĞİ'nde buluşalım**

Hurşit KUŞ

Festival Komitesi Başkanı

YANDIMATA KONFEKSİYON

Tüm Ağın'lı ve yaz konuklarımızın hizmetindedir.

Belediye çarşısı No: 32 - AĞIN

DIŞARDA YÜREĞİN EZGİSİ-

Birikir sancın çoğalır sabrın
Bileklerinde tükenir çelik
Ekmeğin yitik yüreğin yıkık
Duvarların duvarların ötesinde
Ayrılığın hüznünü söyler ozan

Kol demiri indiğinde akşam üstü
Mahpusluk türküsü başlar voltada
"Kör olsun da iki elleri kırılın" diye
Duvarların duvarların ötesinde
Türkünün hüznünü söyler ozan.

KAN ÇİÇEKLERİ

-Otopside-

Yine kan çiçekleri
Yine bir menmi
Çekirdeğiymiş çıkan
Tetiği çeken
Kirliler yerine
Pınarlar kurumayın
Ağaçlar dökmeyin
Yapraklarınızı
Daha esrikliğinde
Henüz yaz
Ağır yakılmaz demeyin
Korkuya korku veren
Ağır çağındayız yine

Veysel GÜLTAŞ

ATATÜRKÇÜLÜK

Mehmet Ali BİLİR

"Türkiye, Atatürk'çülük, Cumhuriyet, Demokrasi, Halkçılık, Devlet'çilik, Laiklik, Milli Egemenlik, Milli Bağımsızlık, Barış, Bilimsellik, Çağdaşlık ve Akılcılık" sözleri bir biriyle özdeşleşmiş, birbirini tamamlayan, birini söylerken öbürü anımsanan sözlerdir.

Demokrasiyle birlikte, özellikle Atatürk ve Atatürkçülük üzerine oynanan oyunlar, 1940'ların kuşağı olan bizleri son derece rahatsız etmektedir. Ve inanıyoruz ki yalnız bizleri değil, tüm Atatürk'çüleri de aynı ölçüde yaralamaktadır.

"Beni görmek, benim yaptıklarımı yapanlardır," vecizesindeki görevimizi unutmamız mümkün değildir. Atamızın yaptığı Devrimlerin en büyüğü Laiklik'tir. Örneğin; Ezanın Türkçe okutulması, Harf İnkılab'ının yürüdüğü günlerde Siyasilerimiz 1950'lerde İktidarı alır almaz, Ezan'ın Arapça okutulmasına ve yine eski harflerle öğretim yapmalarına göz yumuldu. Atatürk'ün yaptıklarının ve istediğinin tam tersine bu İlkeleri çarpıtanlar, kendilerini Atatürk'çü tanıtıp, Atatürk'çü geçinerek O'na saygısızlık, yeni yetişen gençlerimize de yalan söylemek durumuna düştüler. Yine "Yurtta Sulh, Cihanda Sulh" vecizesindeki gerçeğe, en sıradan bir kişinin yapamayacağı davranışlarla, zaman zaman gülünç duruma-

ra düşerek; eline bir baston alıp, başına bir Fötr geçirerek kendini Atatürk'e benzeten ve Atatürk'ün Koltuğuna oturanlarla bitmemiş, Körfez Savaşında: "Bir koyup, yirmi alacağız" mantığıyla Ülkemizi milyarlarca zarara sokmuş ne Devlet adamları geçti bu ülkede...

Bu acı manzarayı yaşadığımız günlerde bir köylü vatandaşımız bana:

- Hocam, bende Atatürk'çüyüm. Doğan kızımın adını Zübeyde taktım, onun için Kurucu Meclis'e müracaat ettim, belki benide Meclise seçerler, dedi.

İşte, Atatürk'ü ve Atatürkçülüğü böyle yozlaştırdılar. O'nun Devrimlerine sahip çıkıp, bu yozlaşmayı engelleyecek üç siyasi partinin ve kuruluşun, hala bu günlere seyirci kalması Atatürk'ün deyimiyle "Gaflet"tir.

İnancım odurki, eninde sonunda gerçek Atatürk'çüler tüm gerçekleri gecikmeden göreceklere ve bu ülkenin yararını düşünerekten gereken özveride bulunacak ve çalışmalarını bu alanda yoğunlaştıracaklardır.

Politikaya soyunacaklar, politika yapanlar şunu hiçbir zaman unutmasınlar: Ne doğruydıysanız aşınıza, o gelecektir kaşığınıza...

SEDAT MARKET ve ORAL GAZ ANA BAYİSİ

Tüm Hemşehrilerine Esenlikler Diler.

Belediye Çarşısı No: 58 AĞIN Tel: 551 28 00

PULSUZ DİLEKÇE

Sevgili Anneciğim, Babacığım,

Bütün duygu ve düşüncelerimi dile getirebilseydim, size şunları söylemek isterdim:

Sürekli bir büyüme ve değişme içindeyim. Sizin çocuğunuz olsam da sizden ayrı bir kişilik geliştiriyorum. Beni tanımaya ve anlamaya çalışın.

Deneme ile öğrenirim. Bana ayak uydurmakta güçlük çekebilirsiniz. Oyunda, arkadaşlıkta ve uğraşılarımda özgürlük tanıyın. Beni her yerde, her zaman koruyup kollamayın. Davranışlarımdan sonuçlarını kendim görürsem daha iyi öğrenirim. Bırakın kendi işimi kendim göreyim. Büyüdüğümü başka nasıl anlarım?

Büyümeyi çok istiyorsam da ara sıra küçük davranmaktan kendimi alamıyorum. Bunu önemsemeyin. Ama siz beni şımartmayın. Hep çocuk kalmak isterim sonra. Her istediğimi elde edemeyeceğimi biliyorum. Ancak siz verdikçe almadan edemiyorum. Bana yerli yersiz söz de vermeyin. Sözüünüzü tutmayınca sizlere güvenim azalıyor.

Bana kesin ve kararlı davranmaktan çekinmeyin. Yoldan saptığımı görünce beni sınırlayın. Koyduğunuz kurallar ve yasakların hepsini beğendiğimi söyleyemem. ancak, hiç kısıtlanmayınca ne yapacağımı şaşırıyorum. Tutarsız davrandığınızı görünce hem bocalıyor, hem de bundan yararlanmadan edemiyorum.

Öğütlerinizden çok davranışlarınızdan etkilendiğimi unutmayın. Beni eğitirken ara sıra yanlışlar yapabilirsiniz. Bunları çabuk unutturum. Ancak birbirinize saygı ve sevginizin azaldığını görmek beni yaralar ve sürekli tedirgin eder.

Çok konuşup çok bağırmanın. Yüksek sesle söylenenleri pek duymam. Yumuşak ve kesin sözler bende daha iyi iz bırakır. "Ben senin yaşında iken..." diye başlayan söylevleri hep kulak ardına atarım.

Küçük yanlışlarımla büyük suçmuş gibi başıma kakmayın. Bana yanlışla payı bırakın. Beni, korkutup sindirerek, suçluluk duygusu aşılayarak uslandırmaya çalışmayın. Yaramazlıklarım için beni kötü çocukmuşum gibi yargılamayın.

Yanlışım üzerinde durup düzeltin. Ceza vermeden önce beni dinleyin. Suçumu aşmadığı sürece cezama katlanabilirim.

Beni dinleyin. Öğrenmeye en yatkın olduğun anlar, soru sorduğum anlardır. Açıklamalarınız kısa ve öz olsun. Beni yeteneklerimin üstünde işlere zorlamayın. Ama başarabileceğim işleri yapmamı bekleyin. Bana güvendiğinizi belli edin. Beni destekleyin; hiç değilse çabamı övün. Beni başkalarıyla karşılaştırmayın; umutsuzluğa kapılıyorum.

Benden yaşımın üstünde olgunluk beklemeyin. Bütün kuralları birden öğretmeye kalkmayın; bana süre tanıyın. Yüzde yüz dürüst davranmadığımı görünce ürkümeysin. Beni köşeye sıkıştırmayın; yalana sığınmak zorunda kalırım. Sizi çok bunaltsam bile soğukkanlılığınızı yitirmeyin. Kızgınlığınızı haklı görebilirim, ama beni aşağılamayın. Hele başkalarının yanında onurumu kırmayın. Unutmayın ki ben de sizi yabancıların önünde güç durumlara düşürebilirim.

Bana haksızlık ettiğinizi anlayınca açıklamaktan çekinmeyin. Özür dileyişiniz size olan sevgimi azaltmaz; tersine, beni size daha çok yaklaştırır. Aslında ben sizleri olduğunuzdan daha iyi görüyorum. Bana kendinizi yanıltmaz ve erişilmez göstermeye çabalamayın. Yanıldığınızı görünce üzüntüm büyük olur.

Bilmiyorum ara sıra sizi üzüyor, belkide düş kırıklığına uğratiyorum. Bana verdikleriniz yanında benden istediklerinizin çok olmadığını da biliyorum.. Yukarıda sıraladığım istekler size çok geldiyse bir çoğundan vazgeçebirim; yeter ki beni ben olarak seveceğinize olan inancım sarsılmasın.

Benden "Örnek çocuk" olmamı istemezseniz, ben de sizden kusursuz ana-baba olmanızı beklemem. Sevecen ve anlayışlı olmanız bana yeter.

Sizin çocuğunuz olarak doğmak elimle değildi. Ama seçme hakkım olsaydı, sizden başka kimsenin çocuğu olmak istemezdim.

Sevgiler, Çocuğunuz

İYİ İNSAN

Var gücümle bağıyım bu aşka,
Canıma can katan bu hayata da...
Ve öylesine özgürüm ki,
Sözcükler yetmez anlatmaya.

Hem bağıyım, hem özgür,
Olacak şey değil ama,
Yürek yasası böyle,
İşte yaşamak bu.

DÖRTLÜKLER

Söz var, eskiyip gider, gönenmez,
Söz var, ilk ağızda yerini bulur.
Söz var, sultanımı beğenmez,
Boşlukta savrulur durur.

Sil gözlerinde titreşen
Donuk yalnızlığı,
Sen ve ben (Biz) olduk,
Bak, yine (Bir) iz.

Alnında defne dalı,
Omzunda barış güvercini,
Kahramanım koştu siperden siper,
Tersine çevirmek için dünyayı,

Mehmet ORHAN
Ankara, 1991

SEN BAYRAKSIN YURDUM

Sen bir sevgi pınarısın yurdum
Hem çağlayan su
Hem de coşan ırmaksın.
Çorak bir tarla değil,
Bereketli topraksın.
Solgun bir koru değil,
Ülkemin ormanında
Yeşil yeşil yapraksın.

Can veren, kan verensin,
En sevilen, en güzelsin.

Sen bir ana kucağısın yurdum
Hem duyarlı yürek,
Hem de sıcak gülüşsün.
Öldüren hüznün değil,
Yaşatan sevinçsin.
Öfkeli yumruk değil,
Koruyan, okşayan el
Yücelten alkışsın

Sevgisin sen, seven yüreksin,
Dünyada ve cihanda teksin.

Sen bir cennet ülkesin yurdum
Hem özgürlükler yurdu
Hem de kutsal toprakların
Kayan bir yıldız değil,
Her evde tüten ocaksın.
Düşkün ve halsiz değil,
Tarihime şan veren
Ay-yıldızlı bayraksın

Yaşatan., yüceltensin
Sen Türkiyesin, Türkiyemsin

Mehmet ORHAN

FIKRALAR

Efendim ben emekli öğretmen, Ağın'ın Beyelması (Hozakpur) Köyündenim. Halen İzmir'de oturmaktayım. Ağın dergisini ilk sayısından itibaren büyük bir zevkle okuyorum. Dernek başkanı ve derginin çıkışında büyük emeği geçen sayın Dr. Vakıf Özkul bizi her gördüğünde, derginin yaşamasına ve gelişmesine yardımcı olun, yazı gönderin derdi.

Ağın ve yöresine ait hepinizin bildiği ve duyduğu birçok fıkralar var. Bunların içinden bir iki tanesini yazayım dedim.

GÂVUR İŞİ

Hozakpur Köyünde Nalbant gilin rahmetli Abdullah ÖZEL'le ilgili bir fıkra : sevgili arkadaşım Yaşar ÖZEL'in hoşgörüsüne sığınarak yazıyorum.

Abdullah amca gençliğinde zurna çalardı. Bu işi para için değilde amatörce yapardı. Annesi merhume mineyikli bacı bu işe çok kızardı:

- Oğlum, çalgıcılık iyi bir şey değildir. Günahtır, Gâvur işidir derdi.

Bir gün komşu köyden zengin birisi Abdullah amcayı düğüne çağırılmış ve sonunda emeğine karşılık epeyce para vererek köyüne göndermiş. O devirlerde fakirlik, parasızlık diz boyu, Abdullah amca paraları, büyük bir sevinçle, anasına götürür. Annesi buna çok sevinir ve oğluna şöyle der:

- Ula Aptik, Gâvur olmaya oldun bari şu bokun büyüğünü çal.

KÖYLÜ İLE EŞEĞİ

Eskiden pağnik köyünden karşı geçeye gemi dediğimiz basit salla geçerdik. O tarihlerde Vahşenli Fuat Hoca da pağnikte öğretmenlik yapıyor. Bu fıkrayı ondan dinledim.

Köylünün birisi (Fuat Hocaya göre Hotakpurlu) eşeği ile karşı geçeden saman getirecek. Pağnik'ten gemi ile karşıya geçmişler. Geçiş ücretini verecek. Gemiciye, ne kadar vereceğini, sormuş. Gemici de :

- Senin için 10 kuruş, eşeğin için 5 kuruş vereceksin deyince, adam itiraz etmiş,

Niye benim eşekten ne farkım varki iki misli veriyorum...

4.5.1994 / İZMİR

Şeref YÜCEL

AĞIN'a HASRET

Tarihin güzeldir, eskidir çağın
Sanki bir cennettir incirli bağın
Meşhurdu zamanla yoğurdun, yağın
Bilmem sana doyum olur mu AĞIN.

Bütün Türkiye'yi görüp gezeli
Göremedim senden daha güzeli
Hepiniz hasretiz sana ezeli
Bilmem sana doyum olur mu AĞIN.

Sende ne var bizi çeken bilinmez.
Bu bir tutku, ömür boyu silinmez
Güzelliğin mukayese edilmez
Bilmem sana doyum olur mu AĞIN.

Karadağda nane sümbül gülün var
Eteğinde cıvı, cıvı köyün var
Yetim kalmış Fırat'ımdan gölün var
Bilmem sana doyum olur mu AĞIN.

Zümrüt yeşilinde bir serin dere
Sanki meltem estirir Kurtkolu, Pere
Hozakpurda yer yok gama, kedere
Bilmem sana doyum olur mu AĞIN.

Haseki, Eginik, Hakko Pınarı
Bunlar Vahşen'im can damarları
Meyvesi, karpuzu, ulu çınarı
Varken sana doyum olur mu AĞIN

Hozakpur'un mantarı, nohutu meşesi,
Karşıbağda serrep önü köşesi
Akşamları Taşoluk'un neşesi
Varken sana doyum olur mu AĞIN

Haskini, Girani, Hünü, Zabulbar
Bunlar gençlikteki gurbet sevinci
Oyuk zümrüt, Devetaşı birinci
Varken sana doyum olur mu AĞIN

Görkemle kurulmuş kale başında
Tarihi güzellik Hasteğimin yanında
Bolluk bir sır, toprağında taşında
Varken sana doyum olur mu AĞIN

Kurulmuştu Fıratımın badına
Doyulmazdı mışmışının tadına
Kaşınar dedik yeni adına
Hiç Fehmi dayısız olur mu AĞIN

Saraycık, Paşikli, Ağdunut, Modan'lı
Ayrı düştüler de bilmem gamlımı
Gölün öte yüzünde vede Yabancı
Bilmem sana doyum olur mu AĞIN

Şener der sevgini dile getirdim
Senin özleminle ömrüm bitirdim
Tüm köylerine hizmet götürdüm
Gönlümde yatanlar bitmedi AĞIN

Fevzi ŞENER
20.1.1994 / MALATYA

ÖĞRETMENİM

İbrahim FIRAT'a

Memleketin temel taşı öğretmendir. Nasıl bir binanın temeli olmazsa bina inşa adedimeyeceği gibi öğretmen olmazsa da o ülkede kalkınmadan ve bilimden söz edilemez. Her yetişen nesilde öğretmenin el emeği ve göz nuru vardır.

Memleketimizin sosyal, ekonomik ve kültürel yönden gelişmesine umutla bakabiliyorsak, bunu değerli öğretmenlerimize borçluyuz. Çünkü milletimizin mutlu, güvenli ve sağlıklı yarınlara ulaşmasında değerli öğretmenlerimizin öğrencilerine vatan ve millet sevgisini, milli ve çağdaş bilim anlayışını, görev ve şuurunu ve kültürel değerlerimizi öğreteceklerinden kaynaklanacaktır. Bu konuda Atatürk'ün görüşü ise; "İlk ilham ana, baba kucağından sonra okuldaki öğretmenin dilinden, vicdanından, terbiyesinden alınır." demekle öğretmenin büyüklüğünü yüceliğini anlatmaktadır.

Öğretmen bir efsanedir. Ağrı Dağı'ndaki sıradağlar gibi uzanır, ülkemizin dört bir yanında koruyuculuk yapar, boy hedefi olur, bilmeyene öğretir, bilen hayâl gücünü geliştirir, bizlere dünyayı tanıtır.

Öğretmen cemiyet binasının en büyük işçisi, en büyük kurucusudur. Bu binaya konulan taşlar, ilk önce onun elinden geçer, duvara konulmadan evvel son şeklini onun elinden alır. Sağlam bina iyi usta elinden çıkar. Koca bir cemiyet binasının temel taşlarını atmak kolay ve basit bir iş değildir. Öğretmen insan sevgisiyle doludur. Gün olur bu sevgiyi Yunus Emre'de Elif gibi kaşlarını çatar, Hacı Bayram Veli'de bereket olur. Sağanak, sağanak Anadolu'ya yağar, Mevlâna'da ney gibi inler, bütün insanlığı kucaklar.

Gün olur bu sevgi Faruk Nafiz'in kalemin-den Han Duvarları'na yankılanır. Ömer Seyfeddin'de bir Forsa gibi hürriyete yelken

açar, Mehmet Akif'te İstiklâl Marşı olur bayrakla bütünleşir, üstümüzde dalgalanır.

Sen Mustafa'sın öğretmenim, Mustafa'yı Kemâl'e erdirensin. Sen, dünyanın her tarafında insanın, toplumun en fedakâr, saygıdeğer unsurusun. Bizim sana olan saygımız eksilmedi ve eksilmeyecek. Sende kendine ve bize olan güvenini kaybetme. Bize düşen görev, amacı cehâletin karanlığına itilen halkı, eğitimin nuruna kavuşturmak olan öğretmenlere gereken saygıyı göstermektir ve göstereceğiz. Biz biliyoruz ki, Başöğretmenimizin de dediği gibi; "Gelecek; gençlerin, gençler ise öğretmenlerin eseridir."

Diliyorum ki öğretmenim, günlerimizi, geleceğimizi aydınlatan sesin eksilmesin.

Şurası unutulmamalıdır ki; tıbbın, elekt-riğin, kısaca uygarlığın gerektirdiği tüm acil

ihtiyaçların girmediği ücra köşelere öğretmen girmiş, unutulmaya yüz tutmuş, bağrıyanık insanların ellerinden tutmuş, yol göstermiştir. Bundan da her zaman gurur duymuş, alnı pak dolaşmıştır.

Tüm öğretmenlerimizin elleri öpülmeye layıktır. Onlar bizlere bizim gibi görünselerde bizlerden çok üstündürler, yücedirler. Onlar, dünyanın düzenini sağlayan kutsal meleklerdir, meslekleri de Tanrı mesleğidir. Ne mutlu onlara.

Ne zaman kendimizi yetiştirdik, iyiyi, doğruyu bulduk, ne zaman kendimize, aile-mize ve Türk milleti'ne yararlı bir kişi olduk, bilmeliyiz ki öğretmen için en büyük gün işte o gündür.

Ali Uşağı Gençlikten

Sultan Nebahat

AĞIN'DAN HATIRILAR

Aşukgilin rahmetli Beşir Eren ramazan davulları çalıyordu... Bir ramazan sahur davulunu çalarken, traşgil mahallesinde Pamuk bacı gilin evin önünde davul çalmaya başlar ve bir dörtlükle Pamuk bacıya şöyle seslenir.

Pamuk bacı, Pamuk bacı
Davul çaldım acı acı
Beşir'in karnı ağrıyor
Yumurtadır ilacı...

Pamuk bacı hemen dışarı fırlar, bobo kurban olam gel içeri yumurta pişireyim... der, Beşir Eren sahurda yumurtayı yer...

9.4.1994 / MALATYA

Celâl YALÇIN

HABERLER

NİSAN-1994 Ayı içinde AĞIN Nüfus Müdürlüğüne ulaşan nüfus değişim durumunu gösterir çizelge:

I. DOĞUMLAR:

<u>Mah. veya köyü</u>	<u>Baba adı, soyadı</u>	<u>Cinsiyeti</u>	<u>Doğum günü ve Yeri</u>
Gemuhu	Necdet Güngör	Erkek	22.3.1994 Elazığ
Uzungil	İbrahim Kamak	Erkek	11.2.1994 Fatih
Saracık	Emrullah Şahin	Kız	28.3.1994 Adana
Ağdunut	Adnan Coşar	Kız	31.10.1993 İstanbul
A. Yabanlı	Metin Özdemir	Erkek	10.3.1994 Antalya
Modanlı	Harun Aktaş	Erkek	31.3.1994 Ağın
H. Yusuf	Ömer Oğuz	Kız	1.1.1994 Altındağ
Zalbar	Kâzım Polat	Erkek	23.8.1993 Konak-İzmir
Uzungil	Suat Gündüz	Kız	7.3.1994 Kırıkkale
Saracık	Sezai Şengül	Erkek	8.3.1994 Bağcılar - İst.
Payamlı	Mehmet Yurtman	Kız	31.3.1994 Konak - İzmir
Uzungil	Ahmet Bilgin	Kız	18.3.1994 Kırıkkale
Şihlar	Mehmet Esen	Kız	14.2.1994 Bakırköy
Şihlar	Mehmet Esen	Kız	aynı günde ikiz Bakırköy
•Dingidar	İsmail Sucu	Kız	12.3.1994 Almanyaya
Uzungil	Turan Güler	Kız	19.8.1993 Ağın
Ağdunut	Turgay Aktaş	Kız	17.10.1993 Eminönü
Hozakpur	R.Aytaç Akbaş	Erkek	6.4.1994 Kocasinan
Zalbar	Mehmet Avcu	Erkek	16.4.1994 Elazığ
Modanlı	Yusuf Bildirir	Erkek	11.3.1994 Fatih
Lollar	Mehmet Yüksel	Kız	19.4.1994 Ağın
Dingidar	Cengiz Cihangir	Kız	7.4.1994 Eminönü
Ağdunut	Mehmet Özel	Erkek	23.2.1994 İstanbul
Gıranı	Süleyman Karadayı	Kız	23.4.1994 Bergama
Lollar	T. Koray Eralp	Kız	19.8.1993 İzmit
Vahşen	Tanju Demirezer	Erkek	19.4.1994 Ank-Y. Mahalle
Küzne	Bekir Özer	Erkek	21.3.1994 İst. -Balcılar
Vahşen	Ahmet Dirican	Erkek	10.4.1994 Beykoz
Payamlı	Hasan Yalçın	Erkek	26.4.1994 Elazığ
Hozakpur	H. Sadi Akgül	Erkek	10.3.1994 Ağın
Dingidar	Yüksel Öztürk	Erkek	28.4.1994 Kartal
Pul	Yaşar Yalçın	Erkek	24.4.1994 İst-Bağcılar

Ağın nüfusuna kaydı geçen tüm yavruların yakınlarına gözyaydını yavrularımıza da uzun ve mtlu yaşamlar dileriz.

II. EVLENMELER:

<u>Mah.veya köyü</u>	<u>Baba adı-soyadı</u>	<u>Nesi olduğu</u>	<u>Kiminle evlendiği</u>	<u>Evlenme günü</u>
Ekirek	Vural Yapıcıoğlu	oğlu, Cebeci'den, Fehime Gülsüm ile		5.2.1994
Şıhlar	Hüsametdin Ergül	oğlu, Murat-İzmir'den İncifer Ergil ile		10.2.1994
Vahşen	Ali Karaoğlu	oğlu, Mustafa-Ceyhan'dan Hatice Ozan ile		18.4.1994
Andiri	A. Fahri Duran	kızı, Nevin-Malatya'dan Erdoğan Aladaş ile		14.4.1994
Pul	Mehmet Yılmaz	kızı, Özlem-Eğir'den Eyüp Sarıgül ile		7.4.1994
Vahşen	Ahmet Demirkol	kızı, Gülay-Trabzon'dan Kaan S. Bıyıklı ile		5.4.1994
Hozakpur	Ruhi Akbay	oğlu, Cavit-Elazığ'dan Serap Topçu ile		2.4.1994
Gemuhu	Hayrettin Öztürk	kızı, Arzu-Erzincan'dan Soner Tanyeli ile		19.4.1994
Paşikli	Kemal Şahin	oğlu, Mehmet-Saracık'dan Naciye İkinci ile		9.4.1994
A. Yabanlı	Cemaletdin Özdemiroğlu, İbrahim-Pul'dan	Tülay Kılıç ile		28.4.1994
Ağdunut	Mehmet Güler	kızı, Ebru-O.Gazi'den Kemal Karakuş ile		24.4.1994
Payamlu	Sadi Aktaş	oğlu, Ali-Çatalzeytin'dan Mürüvet Ç.Kaya ile		25.4.1994

Yeni evlilere ömür boyu mutluluklar dileriz.

III. ÖLÜMLER:

<u>Mah.veya köyü</u>	<u>Adı soyadı</u>	<u>Ölüm Yeri</u>	<u>Ölüm Günü</u>
Pul	Mehmet Yalçın	Karşıyaka	18.3.1994
Vahşen	Hasan Aydın	Malatya	28.3.1994
Gemuhu	Safiye Çelik	Malatya	27.3.1994
Uzungil	Yüksel Beydemir	Bornova	17.3.1994
Ekirek	İ. Oktay Alpaslan	Tekirdağ	18.1.1994
Lollar	Hatice Aydoğmuş	Mersin	25.3.1994
Dingidar	Yusuf Sezer	B. Evler-İst.	19.2.1994
Saracık	Tuba Pektaş	Ağın	13.3.1994
Lollar	Scdat Yentür	Muş	1.3.1994 - Asker idi
Hozakpur	Osman Aksoy	Elazığ	11.4.1994
Andiri	Saniye Güner	Elazığ	13.4.1994
Hozakpur	Cevat Çakaralmaz	Malatya	4.4.1994
Hozakpur	Ayşe Çakaralmaz	Malatya	4.4.1994 karı koca aynı günde on dakika ara ile.

Ölen hemşerilerimize tanrıdan rahmet, tüm yakınlarına başsağlığı dileriz.

İsmail BEYDEMİR

HAYDIBUL

1	2	3	4	5	6	7	8	9
7	9	5	6	4	2	8	1	3
4	6	8	5	3	7	2	9	1
3	4	2	7	1	5	9	6	8
2	8	7	9	8	1	3	4	5
6	5	9	3	8	4	1	2	7
9	1	4	8	2	3	5	7	6
5	7	1	2	9	8	6	3	4
8	3	6	1	7	9	4	5	2

45 45 45 45 45 45 45 45 45